

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felölös szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A jövő szomorú kilátásai.

Makó, augusztus 1.

Nincs ugyan még benn az idei termés a magtárban. Üresek még ugyszólván vármegyeszerte a gazdálkodók hambárjai, de azért már csaknem teljes pontossággal meg lehet állapítani az idei termés eredményét. Jóval mögötte marad ez úgy minőségileg, mint mennyiségileg a múlt évi termésnek.

A miniszter, mint ismeretes, időről-időre jobban mondva tavasztól az aratásig két heikenként jelentéseket ad ki a termés eredményekről. Hiteles jelentéseknek kellene ezeknek lenni, de ma már csaknem általánosan tudott dolog, hogy a miniszternek a gazdasági tudósítók értesítései alapján napvilágot látott jelentései a legtávolabbról sem fedik a való igazságot. A kik ugyanis ezeket a jelentéseket a miniszteriumban készítik, azok maguk is nem mások, mint *börzei spekulánsok*, kik érdekeiknek megfelelőleg készítik a miniszternek a termés eredményekről kiadott „hivatalos jelentéseit.”

A miniszterium által kiadott termésmérsjelentések ez évben országos jó termésről tettek emítést. Csanádmegye az első helyen volt említve, hol a „miniszteri hivatalos” jelentés szerint jobb termésnek kellett volna lenni, mint a termés eredményeiről 1913. évi Bányában.

Tagadhatatlan, hogy még 3-4 héttel ezelőtt a legjobb termésre volt kilátás úgy a megyében, mint Makóváros határában. Ezt a miniszter hivatalos jelentése nélkül is látta és tudta mindenki. Most ugyan nem tehet azt mondani, hogy a miniszter jelentése bennünket vagy másokat illetőleg a kereskedelmi spekuláció alapján készült volna. Ez évben a termést tönkre tette az abnormális időjárás, így a miniszteri jelentés födte a valóságot.

Mikor a gabonafélék kalásza indultak, csak úgy duzzadtak az erőttől. A legjobb termés eredményének reményét költötték fel a gazdálkodó lelkeiben. A gazda reményét azonban tönkre tette a máskor áldást hozó esőt. Mikor érének indult a buza, a verőfényes napfény helyett hideg eső verte.

Megdől miatta a gabona nálunk Csanádmegyében és főleg Makón, mert a legbujább volt a vetés.

Az abnormális idő miatt késett az aratás is. A nyomtatáshoz már nem jó kedvvel fogott hozzá a reményeiben csalódott gazdálkodó. Azonban mindaddig, míg a buza zsákban nincs, nem lehet a pontos eredményt megállapítani. Ma már a kisebb gazdálkodók egész tömege befejezte az aratás munkáját, sőt igen sok belterjes gazdálkodásban is befejezést nyert a nagy munka.

Nyilvánvalóvá lett a termés eredmény. Gyenge ez nagyon úgy minőségileg, mint mennyiségileg. Még sem közelíti a miniszternek hivatalos jelentésében kitüntetett mennyiséget. De jóval mögötte marad a termés az előző évnek is. Csanádvármezeje alispánja most szerzi be az adatokat a termés eredményéről, hogy jelentést tegyen róla a vármegye közigazgatási bizottságának e havi ülésén.

Nem sok örvendetes dolgot tartalmazhat majd ez a jelentés. Szomorú dolog, hogy nálunk évről-évre rosszabb a termés. Most már tisztán látjuk, hogy a jövő kilátásai egyetlen egy irányban sem kecsegtetők. Nálunk minden a termésétől függ. Gyenge volt a buza termés Nagy jelentőségű ez a magyar emberre. — A rossz terméseredmény borossá teszi a jövőt, melyből szomorú kilátásként a még fokozódó drágaság réme nehezedik a gondok és bajok terhe alatt összeroskadni akaró nemzetre.

Vesztegettek az aradi választásoknál.

Megtorlatlanul maradnak a visszaélések.

Három héttel ezelőtt az aradi függetlenségi párt elhatározta, hogy az aradi választási visszaélések miatt feljelentést tesz a törvénytörés ellen, a kik részesei voltak ezen visszaéléseknek.

Julius 28-án járt le az egyhónapi terminus, a mely idő alatt be kell adni a feljelentést. A feljelentés és azonban nem készült el. A „Makói Független Újság” tudósítója az elmaradt panasztétel dolgában beszélt az aradi függetlenségi párt elnökével Prigl Istvánnal, aki a következőket mondotta:

— A függetlenségi párt csakugyan elhatározta a választási visszaélések megtorlását. Dr. Nagy Sándor ügyvédet bízta meg a feljelentés elkészítésével és felhívta a közönséget, hogy a visszaélésekről birtokában levő adatait juttassa el Nagy Sándorhoz. Néhányan panaszt is tettek. A panaszlók azonban nem tudták megnevezni azokat, a kik a visszaéléseket elkövetették. E nélkül pedig feljelentést tenni nem lehetett és ezért maradt el akciónak a Tisza-választás ügyében.

Dr. Nagy Sándor, a vizsgálóbizottság elnöke is nyilatkozott:

— Megállapítottuk, hogy legalább 1200 embert vettek meg az aradi választáson a munkapártiak. Az intézőbizottságnak mégis arra a megállapodásra kellett jutni, hogy

nem kíván tovább eljárni a Tisza-féle választás dolgában.

A petíciót azért nem tartotta célravezetőnek, mert ismerve a Kuria gyakorlatát, bizonyos, hogy ítélethozatalra legfeljebb csak 1915-ben kerülhetett volna sor. Ami pedig a panaszt illeti, tudjuk azt, hogy pénzt adtak és vesztegettek, de hogy kik voltak a vesztegetők, azt nem állapíthattuk meg, mert a munkapárt elég ügyes volt ahhoz, hogy ezeket az embereket jól elrejtse. Csak megemlítem azt, hogy utólagos megállapításunk szerint például a pártirodában egy álszakállas uriember osztogatta a 3-400 koronákat. Ez az álszakállas ur egy tekintélyes aredi kereskedő volt. Pozitívumok azonban nem voltak a kezünkben a vesztegetők személyei illetőleg, éppen ezért maradt el a feljelentés.

Elesendesült a Balkán-háború.

Bulgária engedékenyebb lett. — A béketárgyaláson Bukarestben. — Az osztrák monarchia Törökország ellen. A törökök megszállásai.

A balkáni háború véres jelenetei e pillanatban szünetelnek. Bukarestben együtt ül a hadviselő államok békekonzferenciája, mely az összes hozzánk érkezett jelentések szerint valóban igen békés hangulatban folyik és a letiport Bulgária szinte szó nélkül egyezik bele, hogy Románia jóval nagyobb területet hasítsa ki a maga számára, mint a mit hónapok óta követelt. Bulgária engedékeny és a végleg letiport ellenfél szolgálatkészséggel igyekszik Romániának kedvében járni.

Kevesebb biztató képet nyújt a nagyhatalmak közös akciója, melylyel Törökország ellen fordul, hogy megrendszabályozza a letiport országot. Oroszország alighanem európai madátumot kap Törökország megrendszabályozására s ebből újabb vérengzés lesz, ha nem is Európában, minden bizonynyal Törökország ázsiai birtokán.

A béketárgyalások Bukarestben.

A román és a bolgár delegátusok tegnap este a külügyminiszteriumban Marghiloman pénzügyminiszter elnökölete alatt összeülnek, hogy a Bulgária és Románia között függő kérdésekről tárgyaljanak. Miután a bolgár delegátusok a román kormány által javasolt új Dobrudzsahatár ellen kifogást emeltek, megegyeztek abban, hogy a tanácskozásokat mára halasztják, hogy alkalmat adjanak a bolgár delegátusoknak a javasolt határ-

pontok jelentőségének bahatóbb tanulmányozására.

A szerb és a görög delegátusok tegnap este külön tanácskozást tartottak követeléseik formuzálása végett. Ma fogják megkezdeni tanácskozásukat a bolgár delegátusokkal.

Tegnap este félkilenckor a román és a bolgár delegátusok ülésre gyűltek össze, amelyen Titu Majorescu elnökölt. A miniszterelnök a román kormány nevében előterjesztette az új román bolgár határra vonatkozó terveket, amelyeket a román földrajzi intézet igazgatója Enescu készített el és a román vezérkar jóváhagyott. A tervek szerint az új határ Románia és Bulgária között a következőképpen alakul:

Kezddődik a fekete-tengermenti Ekrene mellett a Batova folyó torkolatánál, déli irányban Balcsik kikötőtől. Nyugat felé haladva a határ Kadikójtól át Dobrics várostól délre a Deliorman hegység alatt vonul és a Dunától 15 kilométernyire Turtukajától nyugot felé ér véget.

Az osztrák monarchia Törökország ellen.

Giers orosz nagykövet, aki tegnap Marienbadból megérkezett, déiben hosszasan tanácskozott gróf Berchtold külügyminiszterrel. Ennek a konferenciának az a katonai akció volt a tárgya, amelyet a nagyhatalmak Törökország ellen készülnék indítani. A bécsi török nagykövet, aki pénteken vissza akart térni Gmundenbe, itt maradt, mert fontos táviratot kapott Konstantinápolyból és ennek következtében még tegnap délután öt óraker felkereste a miniszteriumban gróf Berchtoldot.

Németország hivatalosan közölte Pétervárott, hogy három feltétel alatt nem ellenzi Oroszországnak önálló fellépését Törökország ellen. A feltételek a következők:

1. Az orosz csapatok csak az európai török területre léphetnek.
2. Az akció megkezdését a pétervári kormány előzetesen tartozik bejelenteni a nagyhatalmaknak.
3. A török területek megszállása csak ideiglenes lehet.

A törökök megszállásai.

Jó forrásból származó jelentések szerint a törökök a határon kívül fekvő bolgár helyiségeken a lakosságot lemészárolják. A házakat kifosztják és felgyújtják és az asszonyokat megbecsülik.

— Bélyegget rá. Ha külképviseleti dolgokban hivatalosan leveleztek a konzulátusokkal és nagykövetségekkel, ezek a levelek portómentesek voltak. A belügyminiszter most rendeletet intézett a hatóságokhoz, így Csanádvármegyéhez is, hogy a külképviseleti dolgokban történő levelezés nem portómentes, bélyegget kell rátenni, mert különben megletezik.

Hogy választanak Tisza vármegyéjében ?

Borzasztó erőszakosságok a berettyóújfalui választásnál.

A függetlenségi pártkörben ma este sokan fenn voltak Budapesten időző képviselők közül. Ott volt Károlyi Mihály gróf is, továbbá az elnöki tanácsnak több tagja. A képviselők felháborodással hallgatták a berettyóújfalui kerületben járt képviselők elbeszéléseit, akik részletesen beszámoltak őket ért sérelmekről és a választás folyamán előfordult hallatlan közigazgatási atrocitásokról. Plathy György, Macky Emil és Bikád Antal bűnvádi feljelentést tesznek a velük szemben eljáró csendőrök, valamint főszolgabírák ellen hivatalos hatalommal való visszaélés, személyes szabadságuk és mentelmi joguk megsértése miatt.

Plathy Györgynek az esete például valósággal rémgénybe illő. Plathy este érkezett Csökmő községbe és ott a pártelnök vendége volt. Már az ágyban feküdt, amikor este fél kilenc óra tájban két csendőr beállított hozzá.

— Ki maga? — rivalltak rá a csendőrök.

Plathy nem méltatta őket válasza, de a házbeli megmondták, hogy kinek a házában járnak.

— De maga ki? — fordultak megint a csendőrök a képviselőhöz.

— Országgyűlési képviselő vagyok, — felelte Plathy.

— Az nem érdekkel minket, parancsunk van, hogy kivezessük a községből.

— Ki adott ilyen parancsot? — A felsőbbség.

Plathy erre sem volt hajlandó velük mienni és figyelmeztette a csendőröket, hogy törvényellenes az eljárásuk. A csendőrök erre eltávoztak, hogy utasítást kérjenek. Kis várta automobilt robbogott a ház elé. Maga Wertheimstein lovag főszolgabíró jött négy csendőrrel.

— Wertheimstein főszolgabíró vagyok, — mutatkozott be. — A választókerületben csak külön főszolgabírói engedéllyel tartózkodhatik idegen. Önnek távoznia kell! — A bíróság előtt fogok elégtételt szerezni személyes szabadságom és mentelmi jogom sérelméért, — mondotta Plathy.

Wertheimstein udvarias hangon felelte:

— Ennek én is nagyon örülnék, mert végre valahára elvi döntés lenne ebben a kérdésben.

Plathy azonban erre sem hagyta el az ágyát.

— Már le is feküdtem, mindenkép maradok.

A főszolgabíró vállát vonogatta.

— Akkor itt marad a négy csendőr, hogy önre ügyeljen és majd reggel ismét eljövök.

Igy aludt Plathy Csökmőn a pártelnök házában; két csendőr állt a kapunál és két csendőr az épület háta mögött.

Azok virrasztottak álma fölött, nehogy megtaláljon szökni. Reggel korán ismét beállított Wertheimstein és felkeltette Plathyt.

— Itt van az autóm, — mondotta.

— Melyik vasúti állomásra kíván képviselő ur menni?

— Sehol sem utazom, — felelte Plathy. — Vigyenek Mezőpéterdre, Elek Gusztávhoz.

Autó vitte aztán a képviselőt Elek Gusztávhoz, a kerületi pártelnökhöz és hogy ne unatkozzék, négy csendőrt adott melléje az uton. Elek Gusztávnál ott találta Károlyi Mihály grófot, akinek megüzenték, hogy ne mozduljon ki onnét, mert letartóztatják.

Bikád Antal még rosszabul járt. Őt Mezősason tartóztatták fel a pártelnök lakásán. Minden tiltakozás hiábavaló volt, a csendőrök kivették az állomásra és kényszerítették, hogy az első vonattal elutazzék.

A képviselők azt is szóba hozták, hogy a kerületben járt munkapárti képviselők állítása szerint ők hasonlóképp el voltak tiltva az agitációtól. Ennek a munkapárti ellenvetésnek azonban csak akkor volna komolysága, ha ők szintén bejelentenek mentelmi joguk megsértését az illetékes hatóságnak.

Említés történt a belügyminiszter általános intézkedéseiről is, amiket a felhivatalos kommunikáció szerint a feljelentések tárgyában tett. Erről az intézkedésről azonban a feljelentőknek nincs tudomása, mert erről őket, — noha ez törvényes szokás — nem értesítették.

Egy makói leány öngyilkossága.

Tizenhat éves korában a sirba vágott.

A makói tanyákon tegnap délután öngyilkosság történt. Fialt 16 esztendő leánya kereste a borzasztó halált amelyet meg is talált. Mikor mindenki előtt legragyogóbb legszebb az élet, ez a szerencsétlen teremtés akkor vágott a sötét sírverembe, az örök álmódásba. A boldogtalan leány öngyilkosságáról tudósításunk következő:

A makói 551. számú tanyán lakik Mészáros Illés gazda. Szép kis tanyájában legszebb volt a 16 éves Rozi, a szülők szemefénye. Viruló szép hajdon, akin minden szem megakadt s akiért sok tanyai leány szíve dobogott.

A fiatal leány az utóbbi napokban buskomorságba esett. Bőhő lányeszével komolyan gondolkodni kezdett, s az életéről, meg a sok-sok bajról szívenvedésről, ami az embert eléri az életben. Ezen aztán nagyon elszomorodott szegényke. Hiába biztatta édesanyja, hogy vannak az életnek kellemes oldalai is s erős az ember mint a vas, mindent kibír, mindent kihever.

Amde a szegény leány annyira beleélte magát a legsötétebb gondolatokba, hogy megijedt a jövőtől, megundorodott az élettől. Megis mondta a az édes anyjának, hogy nem nagy kedve van az élethez. Az édesanyja pedig kinevette leányát s egy perccig sem gondolta, hogy valami rosszban tőri fejét. Pedig ekkor már megfogamzott a leányban az öngyilkosság gondolata.

Szörnyű tervét végre is hajtotta tegnap délután. Megvárta míg szülei kimennek dolguk után. Mikor egyedül maradt, kötelet kerített s a szoba gerendájára felkötötte magát.

Öreg este volt már mikor a szülők hazajöttek a munkából. Midőn beléptek az ajtón elszörnyedve hátrafáztak. Ott ló-

gott a gerendán egy kötélén szépséges leányuk, szemefényük Rozi.

A kétségbeesett apa nyomban levágta a kötélről a boldogtalan teremtést, azt hitte, hogy van még élet benne. Amde keservesen csalódott. A leány halott volt.

Az öngyilkosságát azonnal bejelentették a rendőrségen, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről s megengedték, hogy a hullát boncolás nélkül eltemessék.

Az életunt leányt holnap fogják eltemetni. A tanyai lányok, legények virággal hintik tele sötét sírját, melybe olyan fiatalon, olyan nagyon vágyott.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár augusztus 2. Szombat Róm kath. L. Alfonz Protestáns Alfonz Gör. kath. Julius 19 Nap két 4 óra 31 perokor, nyugszik 7 óra 40 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható. Az időjárásban lényeges változás em várható. Süröngyprognózis: Változás nem várható. Dőlőhőmérséklet: 19. 0. C

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Deák Ferenc pénzügyi titkárt pénzügyi tanácsossá nevezte ki és a VIII-ik fizetési osztályba sorozta.

— Hol lesz ezután az üres kocsi álló helye? A városi tanácsnak f. évi 10231. sz. határozata folytán közhírré teszi a rendőrség, hogy az üres kocsi várakozó helyéül a Szt. János tér jelöltetett ki, ezenkívül állhatnak még az üres kocsi a mázsaház előtti téren mindkét oldalán és a szalma piacon. Más- hol, tehát utcákban, azok torkolataiban üres kocsival állani várakozni tilos. A főtéri árterzi kut előtti s ekeppen szabaddá lett téren a helybeliek árusítanak gabonát, a Deák Ferenc-utca felé eső részen pedig az u. n. napszámos piacnak tartandó fenn egy szabad hely. A berkocsi állomás helyéül a városi tanács ugyancsak fenti számú határozataival a Korona vendéglőnek a Deák Ferenc utcai oldalát jelöli ki, s az ott árusítók a tulsó oldalra helyezendők el. Ezen beosztás f. hó 7 től lép életbe.

— A vidéki rendőrség államosítása. A vidéki rendőrség államosításáról szóló törvényjavaslat a miniszteriumban teljesen elkészült és Tisza határozott kívánsága márc 1914. január elsején életbelép. Minthogy Tisza István akarja bizonyos, hogy a javaslat útjában nem lesz semmi akadály, s ujévre az állam veszi át a vidéki rendőrséget. A javaslatnak érdekes és fontos rendelkezése, hogy minden királyi ítélőtábla székhelyén, tehát tizenegy városban szerveznek főkapitányi állásokat. A főkapitányok hatásköre nemcsak a saját városukra, hanem a tábla területére is kiterjed. A főkapitányok és a helyettes főkapitányok közvetlen alárendeltjei a kerületi kapitányok lesznek, akik a kisebb városokban állanak a rendőrség élére. A főkapitány ítéleteit a törvény életbeléptetésétől kezdve nem az illető város tanácsához, hanem a harmadfokban egyenesen a belügyminiszterhez kell megfellebbezni. Az állam a vidéki rendőrségnek mai státusát csak részben

veszi át s a tisztikarba főleg jogvégzett fiatal erőket fog kinevezni.

— Uj tanítók csanádme gyében. A vallás és közoktatásügyi miniszter Csanádme gyébe következő tanítókat nevezte ki: Bneár Máriát a battonyai külterületi, itj. Matos István és Csomós Lajost a makói külterületi, Pankovics Irént a tornyai, Veress Erzsébetet a kövegyi, itj. Magyar Jánost a csányteleki, Dóri Ernőt a kisiratosi állami elemi iskolához.

— A makói lakatosok és műszerek réme. Kópás Sándor 25 éves makói legény zseniális család és tolvaj. A tavasszal egy csapat be egynehány makói gazdát, hogy kiadta magát a csordás megbízottjának s beszede a csordásbéreket. Erre a turpisságra hamarosan rájöttek s 8 napot szótt a bíróság az ácsordás nyakába. Alig szabadult Kópás ebből a kis esetből, új tervet eszelt ki a gazdságra. Van ugyanis Kópásnak egy ócska rossz biciklije. Ezzel beállított hol egyik, hol másik műszerészhez, hogy javítsák ki. Míg a műszerészek a biciklit nézegették Kópás igen ügyesen értékes szerszámokat vágott zsebre. Mikor aztán a műszerészek kijelentették, hogy a biciklit nem érdemes megcsináltatni. Kópás is azt gondolta, hogy érdemes volt bejönni a boltba. Sokáig azonban ezen újabb ipara sem virágzott Kópásnak. Rájöttek a lopásokra s a rendőrség ma letartóztatta a vakmerő tolvajt, akinek majd a börtönben valami új családi és tolvajlasi módokat kell kieszelni, mert az eddigiekre ugylátszik mindig rájött a rendőrség.

— A béresgazda. A béresgazda avanszál, a béresgazda jogokat kap. Azaz hogy eddig is voltak jogai, a szegény cseléddel egy bányhatott, ahogy éppen neki tetszett. De most maga a miniszter ad igazat neki, hát persze hogy megnövekedik a béresgazda önérzete a cselédséggel szemben. A földművelésügyi miniszter ugyanis felmerült esetből kifolyóan elvi határozatban mondotta ki, hogy a cselédekkel rendelkező béresgazda az 1907. évi XLV. törvénycikk szemponyjából a gazdasági cselédekkel szemben a gazda felügyeletre jogosított megbízottjának tekintendő.

— Szerencsétlenül végződött játék. Raffay Ferenc molnársegéd Pataky-féle ipartelepen az ablaknál játszott unokaöccsével. Dévajul folyt a játék, miközben Raffay az ablakhoz szorult, mely betört s cserepei összevagdalták Raffay, kinek gyógyulás három vagy négy hetet is igénybe vesz. A szerencsétlenül járt munkást lakásán ápolják.

— A makói pénzhamisító családját szabadon engedték. Megirtuk, hogy a makói rendőrség letartóztatta Verbay Lajos makói lakost, a feleségét és Margit nevű tizenhat éves feltűnően szép leányát pénzhamisítás büntette és hamis pénzek forgalomba hozatala miatt. A letartóztatás után átszállították a családot a szegedi ügyészség fogházába. Verbay Lajosné és leánya azonban nem nyugodtak bele a letartóztatásba és felfolyamodást nyújtottak be a vádtanácshoz, amelyben szabadonbocsájtásukat kérelmezték. A vádtanács ma délelőtt tartott ülésén úgy döntött, hogy miután szökésüktől nem kell tartani, szabadon eresztik őket. Nyomban foganatosították is a ha-

A MAKÓI PIACRÓL.

Roszsabb a termés Makón és vidékén, mint várták.

A mai nagyforgalmu hetipiacon igen sok tanyai gazdálkodó jelent meg, akik egyértelműleg panaszkodtak az idei termésre, amelyben erősen megcsalhatkoztak. Sokkal rosszabbak a terméseredmények Makón és vidékén, mintahogyan várták. Nemcsak Makón, hanem országsszerint ilyen kellemetlen meglepetések érik a gazdaközönséget. A tőzsde mindezen hírek dacára érzéketlen marad s a mai buza árak mult jelentésünköz képest alig változtak. Makón ma 20 korona 40 fillérbe került a buza métermázsája, Budapest 23 koronát fizettek a buza métermázsájáért.

A kukorica ára Makón 18, Budapest 16 koronába került métermázsánként.

A hagymapiacon meglehetősen élénkesség tapasztalható, habár az árak a szerdai árakhoz képest mitsem változtak. A vöröshagyma métermázsája 4, a fokhagyma métermázsája 13 koronába került a mai piacon. Egyelőre nagyobb mérvű árváltozásra nem is igen van remény, jóllehet, hogy a külföldi érdeklődése meglehetősen élénk.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(147)

28. fejezet.

A vár kutja.

Iparkodom az ör bizalmát megnyerni, hogy gyakrabban juttasson nekünk ebből a boldogító szerből.

Eljött az est. A vár rabjai nehéz bilincseiket maguk mellé fektették az ágyba, s ki ébren, ki álomban az elveszett szabadság fölött kesergett. Ha tes et ölthetne a börtönökben elszálló sóhaj, szűk volna neki a nagy világ.

Dr. Korbay szintén ledőlt a szalmaágyra. Lánczait csörögve rakta maga mellé s sóhajtott ő is keservesen, fájdalmasan. Az uri kényelem, melyben felnőtt és amelyben életét töltötte, hiányzott. De ez még hagyjái! A sötét czellában egymásután elevenedtek meg a végtárgyaláson látott emberek alakjai. A komoly elnök, a szuró tekintetű királyi ügyész, a bámsz nép, a kárörvendő és megvető barátok. És mindezek fölött, mintegy gomolygó fekete felhő, ott kavargott, ott lebegett az öreg Pétsyné ijesztő szelleme.

Dr. Korbay reszkető kézzel nyult a vaságy lábához állított pálinkás üveg után. Leszorította szemét és ajkához illesztette a pálinkás üveget.

A mákkal főzött szesz büze megütötte az orrát, összerázkódott, de azért kiitta fenéig az üveg tartalmát.

A szesz gyorsan hatott. Korbay gondolatai összezavarodtak. Lehunyt szemei előtt kavargó képzel arnyalakok, összegomolyodtak, egyellen arcot sem tudott megkülönböztetni, valamennyi összefolyt előtte. Elaludt. Nehéz, mély álomba merült.

Reggel az ör hiába rázta, nem ébredt fel.

Oda van, beteg, a guta megűthette, mormogta fogai közt az ör és ment jelentést tenni a börtönmesternek.

Ez is megvizsgálta. — Meleg, szuszog, teste hajlékony, hát nem halt meg, mondá nagy bölcse és a fogházorvosért küldött.

A fogházorvos kényelmes módon vizsgálta a beteg rabot.

Megállott a börtönczella küszöbén, rápillantott a mozdulatlanul fekvő fogolyra és az örökhöz így szólt:

— Dögrováson van, vegyék le róla a lánczokat, vigyék a kórterembe, többé nem lesz belőle eleven ember.

Azán sarkon fordult és tovább ment.

Az örök teljesítették a fogházorvos parancsát.

A kórterem, vagyis a vár kórháza, az udvar alsó részén állott.

Olyan csűrforma épület volt, melyet valamikor régen, mikor még a vár igazi várkastély volt, tengeri górének épített a várnagy.

A beteg raboknak jó volt ez is! Ritkán feküdt benne valaki, inkább titokban szenvedtek a rabok, de abba a góréba nem igen vágyakoztak.

A börtönnél is zordabb, elhagyottabb hely volt az.

Korbayt ide vitték.

(Folyt. köv.)

URÁNIA SZÍNHÁZ

Szombat és vasárnap

A Bosszu Istene

Dráma 3 felvonásban.

Az ikernővérek

Humoros.

Bika verseny

Színes attrakció.

A strand királynő

Kacagtató.

Szombaton este nagy

tombola-estély

lesz a Korona-szálló kávéházában és annak terrasszán. Rendkívül értékes nyereménytárgyak lesznek kisorsolva.

Kezdeté este 9 órakor.

Kolompár Béla zenekara

hangversenyez!

Mindenki muzsikálhat

WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY”

különleges elsőrendű hangszereivel

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 5. (Telefon)

Varázshegedű, felszereléssel 6 korona.

Csodasztrómba, erős rézből 6 kor.

Harmonika, táncos részére 10 korona.

Varázstüvel, ajándékkal 4 korona.

Óriási beszélőgép, kottákkal 40 kor.

javítási szakmühelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításán

aranyéremmel és érdemkereszttel kitüntetve. Fényképes árjegyzék ingyen

ővást! Ügyeljen a „WAGNER” névre

és a 15-ös házszámra.

ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GÖZ-MALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.

Köztudomásu, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, a ki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

melyet kristálytisztá ártézi vízből készitünk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállitunk és egy ilyen féltábla jég ára csak 25 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

Makulatúra csomagolópapir különként a „Makói Független Ujság”-nál kapható

tározatot és tizenegy órákor már a rendőrségen voltak, ahol, pénzük nem lévén, kényszerutlevelet kaptak, amellyel visszautaztak Makóra. Verbay a tárgyalásig vizsgálali fogságban marad Verbayné három kis gyermekét letartóztatásukkor a gyermekmenhelyen helyezték el, most annak az érdekében tesz lépéseket hogy gyermekeit visszakaphassa.

Uj patika Makón. Egészen sutytyomban uj patika engedélyezése iránti eljárást indított Makón Sándor János belügyminiszter. Holnapra már össze is hívták a város közegészségügyi bizottságát, amely törvény szerinti — véleményét mondani v.lna hivatta arra nézve, hogy szükséges e, vagy nem Makón a Villik patika. Hogy ez a bizottság s uána a vármegye főorvosa s egészségügyi bizottsága is mit mond, véleményezi-e az uj patika megadását vagy azt mondja, hogy teljesen szükségtelen, ez az uj patika Makón egészen mellékes. A 7-ik patika így is ugy meglesz. Mert hát a miniszter politikai szolgálatot akar jutalmazni vele. Már pedig, ha a Tisza uralom alatt ilyenről van szó, akkor törvény, szabály, közérdek vagy magánérdek: minden csak — bliktiri; a jutalom meglesz.

Pártoljuk a hazai ipart. Zombor város törvényhatósága feliratot intézett a kormányhoz a hazai ipartámogatása céljából. A feliratot pártolias végett nekünk is megküldték. Hát pártoljuk, kegyetlenül pártoljuk mi a hazai ipart, de mit ér ebben a dologban a sok papiros határozat, mikor tetteket tényeket, nem tudunk, vagy nem akarunk felmutatni s ebben éppen a kormány jár elől.

Az egyetemi ifjak mulatsága. A makói egyetemi halgatók holnap, szombaton este a szegény sorsu egyetemi halgatók felségélyezésére az Erzsébet-mulató kert-helyiségében zártkörű táncmulatságot rendeznek. A rendezőség mindent megteit a mulatság sikere érdekében, melyből joggal lehet következtetni, hogy ugy anyagiag mint erkölcsileg sikerülni fo.

Sertésvész a szomszédban. Püspöktele községben a sertésvész szörványosan fellépett. A szükséges állategészségügyi korlátozást a hatóság elrendelte, de azért nem ártana egy-két egészségügyi ör a lelei utra és határra, mert nyári időben az ilyen nyavalya gyorsan bekaphat majd Makó város területére is.

A Bosszu Istene. A makói Uránia színház szombat és vasárnapi előadása a legérdekesebb és legelvezetesebb mozi előadás lesz, melynek slágere A bosszu istene, egy 3 felvonásos, gyönyörű szép és vigalmas dráma, a legkitünőbb színészek előadásában. A műsor többi száma is mind elragadó szép humoreszkek és színes attrakciók lesznek.

Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér. „Hez”, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétváltás.

Ma julius 3-án vasárnap este nagy tombolaestély

a „Korzó”, kerthelyiségében. Kitünő ó szikla bor lesz kimérve. Rossz idő esetén a tombola a kávéházban lesz megtartva.

Ligeti Róbert kávé.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

Értesítés! Az aratás és cséplési időnyre mindennemű pálinkák, borok és kőbányai sörök legjobb minőségben, olcsó árakban kaphatók IRITZ SÁMUEL özv. cégnél.

Új üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugárúton saját házámban fiam, iij. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszert, u. m.: cukrot, kávé, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háziartási cikket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsátok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható.

Szíves pártfogást kér

Id. Joó Antal.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

ÉRTESÍTÉS. Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

30. kat. hold prima föld

közel a városhoz hagyma alá kiadó

Iritz Miksánál.

Figyelem!

Figyelem!

Figyelem!

HALÁSZ Á.

gépraktárát

Kossuth-utca II. szám alá helyezte át.

Kérem a címre figyelni!

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban!! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönbön pongyolák, külön blousok és aljakban fel!!! sőszoknyákban!!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok
Nagy választéku női fehérenemű raktár.
Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

Üz
Van
tiszt
:-: